

A Kúria az dr. Jung Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Nyomozó Iroda alperes ellen szolgálati idő kedvezményes számítása és pótszabadság megváltása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 23.M.2133/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.641.634/2009/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 59.Mf.641.634/2009/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az állam javára - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 1989. augusztus 28-ától állt hivatásos állományú jogviszonyban. 1996. szeptember 1-jétől járőr beosztásban, majd 2001. szeptember 1-jétől a Készenléti Rendőrség ... állományába került, 2002. április 1-jétől 2007. december 31-éig az ORFK ... Osztályára helyezték át. Az egységet 2008. január 1-jétől kezdődően a Nemzeti Nyomozó Iroda állományába szervezték, a tevékenységét azonban a felperes ugyanolyan feltételek mellett és tartalommal látta el.

A felperes a szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 329. § (1) bekezdés c) pontja alapján 1996. szeptember 1-től 2001. szeptember 1-ig szolgálati idejét 1,2-szeresen, 2001. szeptember 1-től 2008. január 1-jéig pedig a Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontja alapján kétszeres szorzóval kérte számítani. Kérte továbbá évi 14 munkanapra való pótszabadság és a jubileumi jutalomra való jogosultsága megállapítását is.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 23.M.2133/2008/23. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes 2001. szeptember 1-jétől jogosult a szolgálati idő kétszeres számítására. Ezt meghaladóan a kereset elutasította, megállapította, hogy költségeiket a felek maguk viselik, valamint a felperest 3500 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2001. szeptember 1-jétől ... feladatokat látott el. A személyvédelem elsődleges célja a védett személy testi épségének megőrzése, akár a védelmet ellátó saját biztonsága és testi épsége sérelmére is. A szolgálatellátás szolgálati rendhez nem köthető, a magánéletet súlyosan károsítja, nem teszi lehetővé átlagosnak mondható, tervezhető életvitel folytatását. A tevékenység és a feladatvégzés módja, jellege, továbbá tartalma a felperes áthelyezése után sem változott. A ... és a ... tevékenysége tartalmilag - kiképzését tekintve, továbbá a használt védőeszközök és a feladat elvégzés módja vonatkozásában - egymással megegyezett. A személyvédelemmel foglalkozó állomány tekintetében a különböző rendőri szervek a 2001. április 1-jét megelőző időszakra több hivatásos állományú személy esetében elismerték a kétszeres szorzóra való jogosultságot.

A munkaügyi bíróság a megállapított tényállás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes feladatellátása 2001. szeptember 1-jétől kezdődő időszakban különösen veszélyesnek, valamint fizikailag és pszichésen megterhelőnek minősült. Az egyenlő bánásmód követelményéből kiindulva a szolgálatellátás azonos tartalma alapján az ezt követő időszakra is megállapította a kedvezmény alkalmazhatóságát. Kifejtette, hogy vélelmezhetően, amennyiben az átszervezés eredményeképpen a tevékenység nem kerül az alperes, illetőleg korábban az ORFK hatáskörébe, úgy a kedvezmények a Személyvédelmi Szolgálatnál dolgozókat továbbra is megillették volna. Mindezek alapján a Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá a Legfelsőbb Bíróság 2001. évi 496. számú eseti döntésére hivatkozással arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 2001. szeptember 1-jétől jogosult a szolgálati ideje kétszeres számításának kedvezményére.

Az 1996. szeptember 1-től 2001. augusztus 31-éig terjedő időre vonatkozóan a szolgálati idő 1,2-szeres számítására irányuló keresetet a munkaügyi bíróság elutasította arra hivatkozással, hogy a felperes nem bizonyította a per során, hogy a szolgálatellátás különösen veszélyes és pszichésen megterhelő elemeket tartalmazott volna.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Bíróság az 59.Mf.641.634/2009/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság

ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A felperest terhelő kereseti illeték összegét 7000 forintra felemelte. Kötelezte a felperest 6250 forint másodfokú perköltség és 7000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen állapította meg a tényállást, az abból levont jogkövetkeztetése és érdemi döntése azonban nem volt helytálló.

Érvelése szerint a munkaügyi bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes a Készenléti Rendőrségnál teljesített szolgálatot, és ezért tévesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy ehhez a képest a feladataiban - az egysége az ORFK-hoz, majd a Nemzeti Nyomozó Irodához kerülését követően - nem következett be változás. A felperes nem a ..., hanem a Készenléti Rendőrség ... állományában teljesített szolgálatot, ezért a peresített időszak egy részében sem volt ténylegesen Az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a feladatteljesítés különösen veszélyes volta önmagában nem alapozza meg a szolgálati idő kétszeres számításának lehetőségét. Az alperes sem vitatta, hogy a felperes esetenként a ... munkatársainak egyes feladataival azonos tevékenységet is elláthatott, azonban helyesen hivatkozott arra, hogy kogens jogszabályi rendelkezések [Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pont, 11/1997.(II.18.) BM rendelet, majd a 19/2008.(IX.18.) IRM rendelet] nem tették lehetővé, hogy az ott konkrétan megjelölt ... (felszámoló) beosztáson túlmenő más beosztások kedvezményben részesüljenek, nincs lehetőség e rendelkezések kiterjesztő értelmezésére. A beosztást a munkaköri feladatok hasonlósága sem változtatja meg, a bíróság a kinevezésben meghatározott beosztást nem minősítheti át, és nem alakíthatja át a felperes munkaköri leírását.

A másodfokú bíróság mellőzte ... tájékoztató levelének figyelembevételét, az állományilletékes parancsnok jogi álláspontját ugyanis a szolgálati panaszt elutasító határozat tartalmazta.

Nem találta megalapozottnak a felperes egyenlő bánásmód megsértésére történő hivatkozását sem, mert a 2003. évi CXXV. törvény (Esélytv.) 19. § (1)-(2) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell valószínűsítienie, hogy a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte, és ténylegesen vagy a jogsértő feltételezése szerint rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal. A felperes az Esélytv. 8. §-

a szerinti védendő tulajdonságot, diszkriminációs okot nem jelölt meg, így nyilvánvalóan azt nem is valószínűsítette.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében fellebbezett részében megváltoztatta, egyebekben - a keresetet elutasító rendelkezések tekintetében - támadás hiányában nem érintette.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint bizonyította, hogy a szolgálati beosztása az ellátott feladatok tartalma alapján ... beosztásnak minősül. Utalt arra, hogy a 11/1997. BM rendelet és a 19/2008. IRM rendelet a ... beosztást nem telepíti egy szervezeti egységhez sem, a tartalmát pedig egyáltalán nem szabályozza. Az eljárás során bizonyította, hogy feladatellátása során ugyanazon cselekmények megelőzését végezte, mint ami a ... munkakör tartalma volt.

Érvelése szerint a másodfokú bíróság döntése sérti az Alkotmány 70/B. §-ának (2) bekezdését, mely szerint az egyenlő munkáért mindenkinek bármilyen megkülönböztetés nélkül egyenlő bérhez van joga. A bizonyítékok láncolata ugyanis alátámasztja, hogy a felperes szolgálati beosztásának tartalma ...i feladatok ellátását is magában foglalja, amit a jogerős ítélet is elismert. A per során a ... feladatok ellátását bizonyította, konkrét esetek bemutatásával alátámasztotta, hogy a terrorcselekménnyel gyanúsított személyek elfogását, emberrablás elkövetőinek elfogását, valamint terror - és emberrablással fenyegetett személyek védelmét látta el a szolgálati idő döntő részében.

Érvelése szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének, valamint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét, ezzel okozati összefüggésben a joggal való visszaélést tiltó rendelkezésbe ütközést támasztja alá azon okirati bizonyíték, amit a másodfokú bíróság kirekesztett a bizonyítási eljárásból, miszerint az alperesi munkáltató által kiállított „kivonat szolgálati idő módosításáról” hivatásos szolgálati viszonyban Nemzeti Nyomozó Iroda igazgatójának 291/354/2009/1. számú parancsa elismerte 2001. június 1-től 2008. április 3-áig terjedő időszak vonatkozásában a kétszeres szorzó figyelembevételét.

A másodfokú bíróság jogellenesen nem értékelte az általuk okirattal bizonyított azon jogi tényt, hogy az alperes intézkedésével más, nem felszámolói beosztásban dolgozó szolgálati beosztásokat elismert kétszeres szolgálati idő számítására jogosultnak, és azon magatartásával, hogy ezt a felperes esetében nem tette meg, az esélyegyenlőségi törvényt, a Hszt. alapelveit, az Alkotmánynak a

diszkriminációra, továbbá az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértését jelentette. Érvelése szerint továbbá a Legfelsőbb Bíróság 2008.196. számú eseti döntése nem vehető figyelembe a jogvita elbírálása során, tekintettel arra, hogy az ország területén rendőrként állományban lévő más szervezeti egységeknél szolgálati feladatot ellátó személyeknek elismerték a kedvezményes szolgálati időre való jogosultságát.

Továbbra is kérte figyelembe venni a 2001/496. számú BH-ban megfogalmazott megállapítást, mely szerint a hivatásos állományú rendőr esetében nem a beosztás megnevezése, hanem a szolgálat ellátásának konkrét körülményei döntenek el a kedvezményre való jogosultságot.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, továbbá a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perben a felperes kereseti kérelme alapján arról kellett döntenie, hogy a Készenléti Rendőrség ... állományában segédelőadó beosztásban szolgálatot teljesített felperes e szolgálat idejére megilleti-e a Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontja és a Hszt. 92. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kedvezmények.

A Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontja akként rendelkezik, hogy a 326. § (1) bekezdésében meghatározott szempontból a szolgálati viszonyban töltött időt kétszeresen kell számítani a hangsebesség feletti repülőgépek hajózó állományának, a külföldön háborús, rendkívüli vagy különösen veszélyes körülmények között szolgálatot teljesítőknél, valamint a ...knál.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperes nem ... beosztásban teljesített szolgálatot.

A szolgálati jogviszonnyal összefüggő kedvezményre jogosultság elbírálására a szolgálati viszonyra vonatkozó kogens szabályok irányadóak, ezek szerint pedig a felperes perbeli igénye tekintetében a jogerős ítéletben helyesen kifejtettek szerint a szolgálati beosztás a meghatározó. A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) korábban több eseti döntésében kimondta, hogy 2001. június 1-jét követően a hatályos jogszabályok szerint ...nak csak a ... beosztásban szolgálatot teljesítő hivatásos állományúak minősülnek (LB.Mfv.II.10.593/2007/2., LB.Mfv.II.10.863/2007/2., és LB.Mfv.II.10.297/2011/5.).

A felperes és a munkaügyi bíróság által is hivatkozott BH 2001.496. számú eseti döntése 1999. évben egy 1998-ban (a Hszt. hatályba lépéséhez közeli időpontban) indult egyedi ügyben született, amikor a jogszabályok által rendezetten még nem alakult ki a hatályos szabályok szerinti szervezeti differenciáltság, és a rendszeresített beosztások tartalma. Ezért az akkori időben a szolgálat ellátásának konkrét körülményeit lehetett vizsgálni. Ez az eseti döntés a perbeli és hasonló jogkérdésre vonatkozó jogvita elbírálásánál azonban már nem irányadó.

2001. június 1-jétől a perbeli igények elbírálása szempontjából lényeges szervezeti és jogszabályi változások történtek. A 7/2001.(V.21.) ORFK utasítás rendelkezett a Készenléti Rendőrségának bevetési rendjéről, és kizárólag a TESZ hatáskörébe utalta a terrorcselekmény, légi jármű hatalomba kerítése és az emberrablás bűncselekmények elkövetésének megszakítását, súlyos vészhelyzet kialakulása esetén a fegyveres vagy felfegyverzett ön- és közveszélyes személyek megfékezését. Ezzel egyidejűleg a Rendőrség Szerveinél Bevetési Egységek létrehozásáról, feladataikról és működtetésük rendjéről szóló 18/2001.(V.21.) ORFK intézkedés hatályon kívül helyezte a megyei rendőr-főkapitányságok beavatkozó alosztályainak létrehozásáról szóló 21/1992. ORFK intézkedést. A 18/2001.(V.21.) ORFK intézkedés a bevetési alegységek feladataiból kivette a TESZ hatáskörébe utalt eseteket. Módosult a 11/1997.(II.18.) BM rendelet és a belügyminiszter irányítása alá tartozó fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos státuszok munkaköri jegyzéke 2001. július 1. napjától kiegészült a felszámoló (...) beosztással. Ezen BM rendeletben ilyen beosztás korábban nem szerepelt.

A felperes a peresített időszakban nem ... beosztásban teljesített szolgálatot, ezért az általa igényelt kedvezményre alanyi jogosultságot nem szerzett.

Megalapozatlanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében az Alkotmány 70/B. §-ában szabályozott egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértésére is, tekintettel arra, hogy a per tárgyát nem az illetmény, illetőleg illetménykülönbözet megállapítása, hanem a szolgálati idő számítása képezte.

Ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felperes az egyenlő bánásmód megsértésére, vagyis arra, hogy az alperes diszkriminatívan vele kapcsolatban nem ismerte el a szolgálati idő kétszeres szorzóval történő számítását. A másodfokú bíróság e körben kifejtette jogértelmezésével szemben az Esélytörvény alkalmazására nem a védendő tulajdonság megjelölésének hiányában, hanem azért nem kerülhetett sor, mert egy kognes jogszabály munkáltató általi téves értelmezése vagy méltányos elbírálása nem lehet az összehasonlítás

alapja.

Mivel a Hszt. 329. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt tételes jogszabályi rendelkezés kogens, egyértelműen kizárólag a ...k esetében rendeli alkalmazni a szolgálati idő kétszeres számítását, a felperes pedig bizonyítottan nem ilyen munkakörben és nem a TESZ szervezeti egységén belül végezte feladatait, ezért ez irányú keresete, illetőleg felülvizsgálati kérelme megalapozatlan volt.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét - a 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet 7. §-ában foglaltakra is figyelemmel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni, amelynek mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja, valamint 50. § (1) bekezdése szerint állapította meg.

Budapest, 2012. szeptember 5.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő